

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft. — kr. Negyed évre 2 ft. 50 kr.
 Fél évre 5 — — — — — Egy évre — — 10 —
 Előfizetési pénz minden közlemény: FÜZŐ, PÁLY,
 VECSEY-HÁZ FÖLDZINT a szerkesztő-
 ségbe bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 TELEZEDI K. LAJOS és G. CSÁTHY KÁROLY
 könyvkereskedésben a szerkesztőségnél. —
 Együtt a postahivatalok után.

Hirdetési díj:

Ötötven másolatot 5 kr.
 Nagybőrdelű, mint az előbbi, több lappal
 hirdetések, alkalmi szerinti a legolcsóbb
 árt.

Bélyeg: minden betűtábla után 50 kr.
 Nyitólapon megjelenő közlemény ötszáz
 másolatot 15 kr.
 Nev- vagy bérmentesültek beállított kézirataik
 nem vételnek tekintendők. — Ugyanazon kézi-
 ratok nem számolnak vissza.

Kossuth a keleti kérdésről.

Kossuth Lajos újabb az alábbi rendkívül nagyfontosságú levelet intézte Simonyi Ernőhöz: Collegno al Baracone DeceMBER 12.

Kedves barátom!

Talán még sem lesz egészen felesleges a keleti kérdést kissé megszélesítenem. Nem mintha valami újat vélne mondhatni, hanem mert a tisztázott fogalmak az ösztönösérzésügelmet meggyőződéssé s az óhaját akarattá szilárdíthatják.

A keleti kérdés európai kérdés. Nincs hatalom Európában, mely nem érezné, hogy annak phásisai kissé nagyobb mérvben, közvetve vagy közvetlenül saját érdekeivel kapcsolatban állanak.

Honnan a kérdés e fontossága?

Mi által és mióta lett a keleti kérdés európai kérdéssé?

Az által és azóta, hogy az orosz hatalom a török birodalom esonkításával és Lengyelország felkoncolásával, Európa szabadságának veszélyes arányokra növekedett.

En hálával tartozom a portának. S én a hálát, nem mint sokaknál tapasztaltam tehernek, hanem szent és kedves kötelességnek tekintem. És én becsülni tanultam a török népi nemzeti jellemének nemes vonásait. Becsülni tanultam annyival inkább, minél bámulatosabb természetű az, hogy e szívós erkölcsű népek társadalmi erőnyekben gazdag jellemét még azon dögletes levegő sem volt képes megromlítani, mely Kostantinápolyból azon hosszú időn át rá öntönik, hogy a tulsúlyért minden eszközzel versengő európai eszélyesnyek, e világvárost a corruptio folyton forrongó boszorkány üstjévé alakították. E corruptio az üst körül hasznosleg öllökődő magasabb körökben igen is, talán, nagyon is talált fogékony-ságra; de a tartományokban a népzóma tisztán megőrizte az erkölcsök, a társadalmi érények szent ereklyéjét; miként nálunk is a népzóma házi tüzhelyén lett megőrizve a nemzeti érények szent tüze, midőn a palotákban kialakult, igaz, a török nép abban a mit polgárisodásnak szoktunk nevezni, nagyon hátramaradt. Nem fogékony-ságát mult, s nem is az ő büne. Hanem a mily kétségtelen, hogy csak a néperköles nyujthat a szabadlevő intévények meggyökerezésére biztos talajt, s ama nélkül ezek elesenevésnek vagy hazudtságá válnak: oly bizonyos az is, hogy bámulattal látna a világ, mi könnyen vernek gyökereit, mi természetesen meghonosulnak a legszabad-érvűbb intévények a török népnél. Ha Európa meg nem engedné, hogy a török birodalom hereditárius ellensége, tendentious avatkozásával, a kor intellemi által sugalmazott törekvéseknek utját állja.

En hálával tartozom a portának. S én a hálát, nem mint sokaknál tapasztaltam tehernek, hanem szent és kedves kötelességnek tekintem. És én becsülni tanultam a török népi nemzeti jellemének nemes vonásait. Becsülni tanultam annyival inkább, minél bámulatosabb természetű az, hogy e szívós erkölcsű népek társadalmi erőnyekben gazdag jellemét még azon dögletes levegő sem volt képes megromlítani, mely Kostantinápolyból azon hosszú időn át rá öntönik, hogy a tulsúlyért minden eszközzel versengő európai eszélyesnyek, e világvárost a corruptio folyton forrongó boszorkány üstjévé alakították. E corruptio az üst körül hasznosleg öllökődő magasabb körökben igen is, talán, nagyon is talált fogékony-ságra; de a tartományokban a népzóma tisztán megőrizte az erkölcsök, a társadalmi érények szent ereklyéjét; miként nálunk is a népzóma házi tüzhelyén lett megőrizve a nemzeti érények szent tüze, midőn a palotákban kialakult, igaz, a török nép abban a mit polgárisodásnak szoktunk nevezni, nagyon hátramaradt. Nem fogékony-ságát mult, s nem is az ő büne. Hanem a mily kétségtelen, hogy csak a néperköles nyujthat a szabadlevő intévények meggyökerezésére biztos talajt, s ama nélkül ezek elesenevésnek vagy hazudtságá válnak: oly bizonyos az is, hogy bámulattal látna a világ, mi könnyen vernek gyökereit, mi természetesen meghonosulnak a legszabad-érvűbb intévények a török népnél. Ha Európa meg nem engedné, hogy a török birodalom hereditárius ellensége, tendentious avatkozásával, a kor intellemi által sugalmazott törekvéseknek utját állja.

Hanem ezek az én egyéni nézeteim egyéni rokonszenveim. A világ politikájában nem rokonszenveim a mérvadó. Az érdeke az, s ha nagy idő óta az európai sulyegyen politikájában, a török birodalom feltartása dogmává vált, s in foro conscientiae most is az; ez bizony nem onnan van, mintha Európa a törökre szerelmes volna, hanem onnan van, mert az orosz preponderantia növekedésétől írtózik. És bizony méltán.

A keleti kérdés orosz hatalmi kérdés. „Hinc omne principium huc refer exitum.” Ez a dolga veleje európai érdeke szempontból. Minden politika vagy család, vagy ország, mely nem ezen tényt veszi kiindulási pontul.

A keleti kérdés orosz hatalmi kérdés. Legyen e vonás kitorlív a keleti kérdésből, s az ipso facto megszűnik európai kérdéssé lenni. Egyszerre leszall egy tisztán belügyi kérdés színvonalára, melynek ily vagy amolyan fordulatát rokon vagy ellenszenvvel kísérhetik az emberek elveik sugalma. Érzelmek ösztöne szerint, de egy európai hatalomnak sem fogná álmat háborgatni. Sikerüljön a török portának, (a mint én elkémből óhajtom, hogy sikerüljön), különböz fajú s vallású népeit egymással, s saját fenhatóságával kiengesztelni, legyen az alkotmányos intévényekkel körülvetett jogegyenlőség alapján, legyen personal unio vagy szorosra fűzött federatív irány alapján: avagy ne sikerüljön, s feldöntött hatalmának romjain emeljük államéleti érvényre nemzeti individualitással s a hatalmas, s a souverain vallásaitak birodalmának népei: mindezen vonások békéjét Európa szabadságát fenyegetni, mind ebből nem fog senki európai kérdést csinálni.

Ellenben míg a keleti kérdésnek orosz hatalmi vonása a situácóban fekszik; a török birodalom akár csorbítására intézett minden fenhatóságának esorbítására intézett minden merénylet, mindig fenyegetni fogja Európa

békéjét, mert minden, akár közvetlen akár közvetett növekedése az orosz hatalmi tulsulynak Európában, egy-egy lépés Napoleon azon jóslatának teljessége felé, hogy „Európa kozákká leszzen.”

Humanitásról beszélnek. Boldog Isten! hát hol van az a keresztény hatalom Európában, mely az emberiségi érzelmeket minden scrupulus nélkül meg nem tagadta volna, nemcsak midőn ezt érdekében lenni vélte, hanem gyakran pusztá bosszúból is. Beh keserves emlékezetek tolnak e szónál lázasan agyamba nekem magyarnak! s minő rettenes példák idézhetnék más honnan is! végig a történelmi borzalomk hosszú során, le egészen a commune örült brutalitásáig; s ez örültség repressiójánál féktelenkedett dühöngésig. És kérdem én. ki? hol? s mikor csinált európai kérdést a humanitás lábbal taposásából, melynek a világ annyi iirtozatos nyomát viseli?

Hanem a bizonyos, hogy lehetetlen az emberi kebelben indignatiónak nem gerjedni, midőn azt látjuk, hogy épen azon hatalom burkolja veszélyes terveit a humanismus fátyolába, a mely a Visztulától a Behring tengrig, a fekete tengertől a jegéségig a humanitás lábbal taposásával emelte magasra, s folyvást emeli hatalma colossust, oly rendszerint consistentiával, oly kérelmetlen kegyelenséggel, s oly iszonyatos mérvben, hogy az példátlan a történelemben.

Nem humanitás forog itt kérdésben, hanem az orosz preponderantia növekedése. Amaz csak por, mely az emberek szemébe szóratik, hogy ezt ne lássák.

En beszélnek szabadságról, önkormányzatról. Pedig a dolog úgy áll, hogy a mig az orosz hatalom Európá délkeletre rá nehezkedhetik a török birodalom keresztény népei nem a porta fenhatóságával állandó kibékülésre soha nem fognak jutni, sem szabadok és függetlenek nem lehetnek. Csak eszökéi lehetnek az orosz politikának. Majd kénszerű, majd önkényes, de mindig engedelmessé eszökéi.

Ime Szerbia. A mi a portát illeti Szerbia szabad volt, mint akár mely nemzet a világban, s bizony függetlenségéhez is jó formán csak a pusztá név hiányzott. Függetlenebb volt mint Magyarország most, politikai közigazgatási, finanziaisi, közigazdasági, szóval minden tekintetben. Még tributarius tekintetben is. Hanem az orosz irányában sem szabad, sem független nem volt, nem lehetett. A kinek patronusna van, ura van. Nem mintha a szerbek nem jobban szeretnék szabad szerbek lenni, mint az orosz dictatura vasallusai: hanem mert az orosz nyomásnak nem képesek ellentállni. Ez a helyzet fatális kénszerűség. Szent-Pétervárról csak egy ómlott a szóbeli biztosítás pora Európá szemébe, hogy a czár tartoztatja Milán fejedelmet a háborútól. E orosz hivatalos ügynökök a háboru tüzet fújták: Bosnia bírtokával a „Nagy Szerbia” phantasmagoriájával hevitették a szerb nép gyulokony szenedelmét, orosz pénz öntönik Szerbiába, orosz tábornok állították a szerb sereg élére: orosz tiszték még activ szolgálatban levő „express” e ezétra szabadságotl tiszték is, és orosz fegyveres erei tödultak Szerbiába; és szerb álcák alatt az orosz viselt háboru a török ellen Szerbiában, hogy ürügyet nyerjen folytathatni a háboru álcák nélkül. A szláv szabadság nagy szavaival, (mely szabadság Russiában persz dícsősegesen virágzik) elámitott szerb nép nem vette észre, hogy nem a szabadságról, hanem az orosz preponderantia érdekében küzd, vérték és hal. És mivé lett a „szabad” Szerbia? Ott esőing telhetetlenül az orosz horgon, Russia vasallusává lett, orosz úrjartok tartják a népet „rendben” Belgrádban. — Nagyon épületes dolgok ezek. És nagyon tanulságosak.

Vagy nézzük Romániát. Nincs helyem ki vonatot csinálni történelméből, mit bizony jól tennék a diplomaták, ha kissé tanulmányoznának; megtanulhatnák belőle, hogy mit teszen az, midőn „önkormányzati reformokat” az orosz egy-egy „occupatioval” garantéroz. Csak annyit akarok emlékeztetnie hozni, hogy a mióta Mircea és Bajazeth szaltán közt Oláhország részéről, s a II. Bogdán és I. Szelim közt Moldavia részéről capitulatio köttetett Romania szabadságát, önkormányzatát a porta mindig respektálta; respektálta mindamélttal, hogy hallatlan liberalitással s a hatalmas, s a souverain vasallusainak tartományából még saját vallását, még a törökök bírtokhatási jogát is kiiltotta.

— A török soha sem szeggett meg frigykötést. Soha! Romániá szabad volt, szabadságának mindig azon esonkítását és minden szenedvétét, (mindegy beh sokat szenedvedt.) orosz avatkozásnak köszönhetette. És minden Román hazafi érzi, hogy ha az orosz hatalom Romániát — e szigetert

szláv tengerben — körülkeríti, hazája össze török mint ő a Boa constrictor gyűrűi közt. Ezt minden román tudja. És Európa Romania szabadságát, semlegességét garantérozta.

Es még is Románia volt az országát, melyen át Russia Szerb álcák alatt a Török ellen háboru viselt és Románia lesz az orosz hadművelet básiisa a porta ellen, mint volt ellenük 49-ben. A román kormány összerített kézzel esengett a garantéroz hatalmaknál, óvják meg Románia semlegességét. De az orosz nagyon ügyes politikus, nagyon jól választotta meg az időt a keleti kérdést újból felzavarni. Anglia hatalmas. Meg tudja írni Konstantinápolyt s el tudja seperni az orosz lo bogót a tengerekről. De nem continentalis hatalom. Egyedül nem küldhet százekre meő sereget havas-alföldre.

A francia most még el van zsbaszva, üdül, de még zsbabdt. Ha az nem volna, nem merné az orosz, azt a mit mer.

A német birodalmi kormányk mindenki számára van udvarias szava; de politikája oda megyen ki, hogy senki se álljon a török mellé az orosz ellen: hogy localizálás a háboru. Ez ha sikerül a legnagyobb szolgálát lesz, mit az orosznak tenni lehet, a ki a török tartományok belbékéjének felzavarával a tért magának jól előkészítette, miként majd annak során s idején előfogja kénszteni nálunk is, és Ausztriában is. És mi Bismarck herceg e politikájának kulcsa? az, hogy fél megbántani az orosz, nehogy eszébe jsson kezét nyujtani a francziának egy „revanche”-ra.

A szerencsés (de szerencsétlenség századok kitarásával megérdemlett) Olaszország, mely vesztett csatákkal tartományokat nyert, nézegeti a láthatárt, ha nem tűnik-e fel valahol egy complementális felsőág, a „Stella d’Italia” számára.

Austria tanácsában a traditionalis „osztokodás” démona kísért: s a hol nem kísért, hát a márol holnapra tengő határozatlanság paralyzise zsbong.

Magyarország pedig tartomány, nem állam, nem követhet önálló magyar politikát. Feladta magát. Agyon kegyezkedett.

Szentpétervárot ezt mind jól számba vették: mielőtt a „békés” Sándor czár oly resolutusan „labórossz” lett.

S Romániára nézve a dolog vége az, hogy a „szabad” a garantéroz semlegességű Romania orosz horogra kerül, mint már oly sokszor került. A lapok már ténynek hírlék a szövetséget, melylyel az orosz auxiliariává szegődött. Ha még nem tette, hát tenni fogja. Mit csináljon? O álljon ellent egyedül az orosz pressiónak? O nézzen farkasszemmel azal, kire az európai contiens oly bárányzolden megek? ... A situatio viszi.

Ilyen a keleti kérdés philosophimája. A mig az orosz birodalom annyira tuhatatlan, hogy egész sulyával rá nehezkedhetik a török birodalomra, ott szabaddá, függetlenné senki sem lehet urat eserlhet, patronust kaphat, kinek életére a korlátlan autocracia, patronust, kinek kiterjesztett karjai alatt a szabadság elhal csak a „nihilismus” burjánja kuszik titokban: irtoztos növény, mely csak a reménytelenség, a desperatio földjében tenyészethetik. Ilyen „patronust kaphat, de szabaddá senki sem lehet” „orosz pártfogás” alatt.

És itt helyén lesz arról szólanom, hogy bámulatosan félremagyaráztatik az érzelmek, az aggodalmak áramlata, mely a magyar nemzet idegein végig rezeg. Az híreszteltek, hogy a magyarok félnek a velök szomszédos szláv fajú népek szabadságtól. — Ez nem igaz. Csak armány mondat ilyet és csak vaktság vagy tudatlanság hiheti.

Magyarország és a magyar nemzet szabadságszerete e egy napon született iker-testvérek: idősebb emez, mint Shakespeare Césarja magáról s a veszélyről mondja. A magyar sehoh és soha nem félt, és nem fél a szabadságtól. És nem volt soha exclusiv a szabadság szeretetében, soha sem szabta fajhoz még a privilegiumokat sem, nemhogy a szabadságot. Keleti szomszédaink szabadságtól pedig már épen annyira nem félnek, miként ellen erősen meg vagyok győződve, hogy ha valaha ezen népek igazán szabadokká lesznek — de szabadokká, nem orosz szolgákká, Magyarország (ha saját sorsának akkor ura legyen) minden bizonynyal kész lesz velök oly kölcsönös védelmi kombinációra lépni, mely saját függetlenségünk biztosításának is az európai egyensulynak is érdekében lesz ugyan, de mely egyszersmind a legbiztosabb, sőt egyedül biztos, egyedül possibilis mód arra, hogy azon

népek nemzeti individualitásaitak megővva, kivándolt függetlenségüket feltarthassák.

En meg is vagyok győződve, hogy ily kombináció, melyben igen természetesen a török nemzetenk is helye van, a történelem logikájának postulatumai közé tartozik, csak ezen eszme rendben találhatják fel a kisebb nemzettek függetlenségük biztonságát a nagy agglomeratiók nyomása ellenében.

Nem a szabadságtól félünk mi, hanem az orosz hatalom növekedésétől féltjük hazánkat. A mitől mi magyarok félünk, ez az, hogy ha a török birodalom épsége felbontatnék, fenhatósága alá ásátnék, mielőtt azon veszély elhárított, hogy e felbontást, az aláását az Orosz hatalom idézze elő, az Orosz hatalom zsákmányvolhassa ki; az eredmény nem az lenne, hogy a török birodalom romjain szabad független nemzettek emelkedjenek fel, kiktől bizonyára nem lehetne okunk saját szabadságunkat, saját függetlenségünket félteni, hanem az eredmény az lenne, hogy akár foglalás által, akár (a mi egyre megyen, sőt veszélyesebb) a szolgasággal, a melylyel jár compensatióul „nagyssággal” keesegtető fajrokonság mézes madzagával, az orosz hatalom mindezen népeket saját ontató kötelére fűzné; s minkek ekként dietatoriális befolyásának vasabroncsával szorongatva, oly sulylyal nehezkednek reánk, a mely iirtozatos küzdelmeknek, végtelen szenedvedésnek és még lehet Lengyelország sorsának perspectíváját állítaná szemünk elé.

Es meg kell jegyezmem, hogy ezen veszély, mely minke fenyeget, hasonló sőt nagyobb mérvben fenyegeti az osztrák birodalmat. Itt tehát köztünk egy oly érdeke közösség forog fen, mely bizosságot nyujt a hatalomnak, hogy e közös veszély elhárítására, a magyar nemzetnél, párt különbség nélkül, ugy, mintha milliói csak egy férfi volnának nem pusztán ridég engedelmességre, hanem mindazon erőfeszítésre számítat, melyre egy létét, életét védő hős nemzet, képes lehet.

Ez a veszély az, a mi rezgésben hozta a magyar nemzet szív-hurjait. Ez az a mért minden erő feszítésre, minden áldozatra kész, hogy a török birodalom integritása, s a porta fenhatóságának épsége az orosz prepotentiának zsakmányává ne legyen.

Ha ezen prepotentia veszélye elhárítatik, mi magyarok ugyan mindig rokonszenvel fogjuk kisérni a török birodalom regeneratiós törekvéseit, s lelünkbelől örvendeni fogunk ha e regeneratio, a faj, nyelv, vallás-különbőség nélküli egyenlő jog, egyenlő szabadság engesztelő áldozattal sikerül; mert mi magyarok ekkor a török nemzetben egy oly barátot nyevünk, minőt rajta kívül e tág világon hiában keresnénk; de ha a fatum, melynek gombolyaga a változhatatlan mind szálaiból alakul, ugy hozná magával, hogy ne sikerüljenek ez engesztelő törekvések, melyeknek utjába armány, önzés, szenedvedély, és külvatkozás anny akadályt gördít; mi távol attól, hogy félnék szomszédaink szabadságtól, testvéries érzéssel üdvözölhők őket a szabad, független nemzettek keresz atlatánál; nekik kezét nyujtani készek, hogy vállat vállhoz vetve, mindannyiunk szabadsága, függetlensége, minden kültámadás ellen biztosítsák.

Távol a hazától magányban töltöm és végzem örmtelen napjaimat. De ha sokat el kellett is felejtmem, egyet soha sem felejték el: ismerni a romlatlan magyar szivet, melynek dobbanásai felett kezem annyit nyugodott.

En meg vagyok győződve, hogy ezzel, a miket mondek, nemzetem érzelmeit tolmácsolom.

Fogadjá baráti üdvözlémet

Kossuth.

— Mithad basa nagyvezér távirati uton rendeletet küldött Bolgárország összes hivatalnokaihoz, melyben felelősség terhe alatt meghagyja nekik, hogy a törvényeket és rendeleteket pontosan hajtsák végre. A Dobrudzsában a törökök egy hadtestet vonnak össze Ali basa vezérlete alatt.

— Az alkotmány proclamálása ingerültéggel szült Oroszországnál. A conferencia tárgyalásainak meghuszlása igen valósúnt. Elliot konstantinápolyi okot követ, és Salisbury közt conflictus ütött ki, melynek következtében Elliot benyujta lemondását. Elliot ellenz minden compromissumot Oroszországgal.

— Kormánykörök értesülése szerint a török kormány csak a fegyverszünetnek hosszabb időre leendő meghosszadításába hajlandó beleegyezni. Oroszország pedig csak két heti meghosszabbítást akar. Továbbá jelentik Kon-

stantinápolyból, hogy Szerbia Kis Zwornik nem fogja meg kapni.

— A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. A királyné születés napját Gödöllőn az udvar szoros családikörben ülte meg. Király és királyné 5 fel-ségek 3000 frotot küldtek a főváros szegényei közl leendő kiosztás végett. A zálogház igaz-gatója Lukács Bódog — a „K. N.” állitása szerint elűnt. Karácsony szent ünnepeit a fő-városban a kegyelet magasatos ünneppolyval ülék meg.

VIDÉK.

— „Debrezen” levelese. — Szerenesvidék, decz. 22.

Zemplémmegyének S.-A.-Ujhelyben e hó 13—14-ik napjain tartott állandó bizottság és bizottsági közgyűlése szokatlan érdekelttség és látogatás által tűnt ki a mennyiben nemcsak a felvidéki urak mintegy 25-en, de az alvidék-ről is volt két szál bizottsági tag. Ezek egy része is ki-kisurant a folyosókra vagy a szomszéd szobákba pipázni. Még jó, ha félig nyitott ajtón át hallgatják az állandó bizottság jegyzőkönyvének felolvasását, s rá egyegy el-jettt gyenge megjegyzést; mert fadjalom, a régen híres zemplémmegyeyi gyűlések már ma csak ennyiből állanak. Pedig közszeretében álló alispán és főispán áll a megye élén, ki igyekszik a szabadszólás engedélye által élén-kébb tenni alkotmányos joggyakorlatunk e szük körre szorított mezéjét. De hát ki lelke-sülme oly megye iránt, a melynek nincs már semmi hatásköre, nem fogadhat fel egy irnok, s ha tette, azon bizottsági tagoknak kell ez irnok fizetését fedezni, a kik jelen voltak azon gyűlésben, mely egy ilyent megyeyi köz-igazgatásunk gyorsítására elkerülhetetlenül szük-ségesnek látott. — Hallatlan arculaszapasa ez azon hatalmas nemzeti erőnek, mely három-száz éven anyi vész s viharban a magyar szabadság és alkotmányosságok hatalmas védőbástyájá volt, hogy falain megettört Bés és a kamarilla jogtipró erőlködése. Ha a megyék ma állanak, Tisza urnak is erősebb támaszt nyujtanának, mint a közigazgatási bizottság s más ily halva született, nemzetérületünkkel ellenkező intézmények. A megye terne egy jó nagy szoba, falain fakult mázolás, minden kép és díszítés nélkül. Mi mutatja ebben, hogy falai közt szolatok meg a magyar szabadság nagy szónokait, Kossuth és a régi L. G. iskola többi jelölői? Mi mutatja, hogy e falak tanuiv voltak ama zivatros ifileseknek, mikor S. . . . . y amaz adminisztrator az alispán majd hogy az ablakon nem repültek ki?! — Most minden néma, esendes, a közügy iránti érdekeltység el van temetve! Baj, nagy baj ez!

A megye azonban megtette ma is kötelességet. Elhatározta közakarattal és általános lelkesültséggel, hogy feliratot intéz az országgyűléshez, hogy hasson oda, miszerint külügyi kormányunk oly politikát kövessen, mely Törökország integritását s koronája méltóságát biztosítsa, a minisztérium pedig az ugy is ezétra nem vezetö alkudozásokat megszakitva, a folytonos jog feladását lejtőjén már valahára megállapodva az önálló magyar jegybankot állitsa fel. E felirat a többi megyékkel is közöltetni fog, s felhivatnak együttes ténykedésre.

Megalkutam a megyeyi közegésztügyi bizottság. Az ide vágó törvény oly hiányos, hogy e bizottság kénytelen volt küldöttségét nevezni ki, a mely szabályrendeletet dolgozzon ki, mert a törvényből hatáskörét körvonalozni nem tudja. Megállapította a csoportokat. Annyit orvos a mennyi az országban e községesportoknak kellene nem lesz 20 év múlva sem s a lesz miből él meg? A bizottság elhatároztá, hogy ily csoport által megválasztathatik közseyi orvosnak az a járási orvos, a ki azon csoportban lakik; több dolga, más teendője ugy sem lesz, mint a mi eddig volt, s így az egész intézmény nem lesz egyébb mint néhány község megadogatása a járás orvos javára.

Nagyból hullámokat vert a vita a felső Bodrog-Ondora szabályozása kérdésében. Ez a társulat 30 év óta áll, elköltött milliókat, kivette cumulative s beszedte az ártéri adót, a nélkül, hogy valaha törvényesen megalkult volna, nincs társulati szabálya, jegyzőkönyve, számadása a munkát melyre anyvi pénz terv nélkül elpazaroltatott megszakítani nem lehetett, a társulat új közgyűlése, a törvényszerinti szervezkedésre és tervszerű munkálkodásra utasítottat.

Idejárásum tavasziak. Estve épen lassu eső, nappal ködös, borongó egyen idő, vagy verőfényes meleg. A mezei erékek vészetekbe kazzakba nagy kát tesznek. A nagy sár miatt a közlekedés szünetel.

Az e . . . i kereszmaros, mert leánya magyaregényhez ment nőül s a keresztényen hitre tért, megörölt.

E hó 18-án a miskolci hány néptelen volt, szép lovakban nagy volt a vihar. Most tűnik ki, hogy mennyit összevadászoltak s kivitettek a külföldre idegen hadseregek használatára.

A pataki főiskola ismert jeles dalárdája e hó 16-án Gálszécsében hangversenyt akart rendezni. Van ott egy szegény bárd, Fischer. Ez el kezd lázítani, hogy jó katolikus keresztény el nem menjen abba a misodába, mit is tudhatnanak a kálvinista diákok stb. s annyira vitte a dolgot, hogy a város egyetlen alkalmas szongorját egy jó keresztény katolikus ember

KEKE
 ik szám.
 és rövidáru
 ANDÉKUL
 törött Angora kendők,
 Fehér és színes
 és készülő gombok,
 figyelmét különösen
 PIRÁINKA.
 megatását kérve
 és BEKE.

ÁN
 kedését
 való szegletén
 RENDEZTE.

ÉVI
 gygyászszerszámok
 Neunkirchenben.
 1875. nov. 13.
 Willelmus-féle híros
 antirheumatikus
 Neunkirchenben.
 Engelbert,
 151 sz.

hamisítás és csalás
 L. G. iskola
 Neunkirchenben.
 Engelbert,
 151 sz.

építkezési
 egylet
 2247. sz. a.

omdájában.

meg is tagadta tőlük. A jó fiuk erre még nagyobb lelkesüléssel zongora nélkül oly összhanggal énekeltek, oly remekül szavaltak, hogy a többnyire vidékről bejött mivelt közönség, kit a nemes báró lebeszélni nem tudott, nemcsak teljesen el voltak ragadtatva, de a többi dicsőítőszókkal a rozsa akarat okozta kárt is helyre hozták. Van-e a jó istennek több ilyen csodabogara, mint az a kedves bárócska? r. l.

VIDÉKI HIREK Feldoboly községben Tegző Anna jómódú székely asszonyon ismeretlen tettesek rabló gyilkosságot követtek el. Csakóván néhány huszár nagy kihágást követett el a polgárság szembé ellen. Dr. Zaika János győri püspök a város falusi fiók-temploznak 1000 forint adományozott. A Kolozsvári egyetem 21-es bizottsága a török sebesültek részére, 1019 frot és 170 kiló tépést gyűjtött.

UJDONSÁGOK.

TISZAI DÁNIEL nyomdája (főpíacz Vesei ur bazában) elvállalja mindenféle nyomtatványok gyors, pontos és jutányos árban elkészítését. Újvívi újdonságok, névjegyek stb. olcsó árban és csinos kiállításban.

T. előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátrányban vannak, bizalommal kérjük fel, hogy hátrányaikat kiadókiváltáshoz mihamarabb eljuttatni sziveskedjenek. Egyidejűleg azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végéig lejárt, annak megújítására tisztelettel felkérjük.

A debreczeni függetlenségi kört f. hó 24-én mult vasárnap nyitotta meg a kör számos tagjai jelenlétében elnök Patai István. Megnyitó beszédében hangsúlyozta a kör célját és hivatását, végül azon óhajjal fejezte be szavait, bárha a kör meliőbb virágzásnak indulna, indítvány folytán nagy hazánk fia Kossuth Lajos, a kör tiszteletbeli elnökevé egyhangulag megválasztott. — valamint Kossuth Lajos két fia és Jász Dániel tiszteletbeli tagokul. Míró az elnökség által értesített határozatok. Ezután Patai István ur Kossuth Lajos nagy hazánk fia olaj nyomatú a r e z k é p é t ajándékozta a körnek, mit is a tagok hársány

eljenzéssel köszönettel fogadtak. Tudósításunkat mi is azon óhajjal zárjuk: engedje a sors, hogy a körnek több ilyen nemeskedő tagja legyen mint a szeretet elnök, s adja isten, hogy a debreczeni függetlenségi kör meliőbb felvirágozzék.

Bánatos szívvel tudatom áldott jó nevelő atyám, illetőleg testvérünk Kultsár Dániel hités ügyvédnek 24 órai szünet után életének 58-ik évében, folyó december hó 25-kén d. e. 10 és 1/2 órakor szívizhálódásban történt gyászos kimúlását. Boldogult földi részei folyó hó 27-kén d. u. 2 órakor, kis-estapó-utcai 387-dik számú háznál tartandó rövid szertartás után, fognak a cseplőd-utcai sírkertben örök nyugalomra tetetni. Mely végítészességétélre a boldogultnak rokonai, barátai és jó ismerősei tisztelettel meghívataknak. Debreczen, december 26. 1876. Kultsár Bakó Erzsébet, Kálmánzhey Mórné; Kultsár József; Kultsár Erzsébet, özv. Goda Imréné; több rokonok nevében is.

A helybeli kereskedő ifjak mint értesültünk, jövő január hó végéig zárt körű táncvirágalmat szándékoznak rendezni. Tudomás szerint a kereskedő bál tavaly is fényesen sikerült, azt hiszik, hogy az idén nem fog hátrább állani, s előre is felhívjuk reá a közönség figyelmét.

Szerencsétlenség. Mult szombaton este az indóházba fél hétkor érkezett vegyes vonaton, egy a vasut által Szoboszló alatt összezúzott vándorló ifjút hoztak városunkba. — Az illetőnek feje egészen el volt vágyva a törzstől, és nem tudni, vajlon öngyilkossági szándékból, vagy véletlen szerencsétlenségből került a vonat kereké alá. Városunk hatósága, mely távirati uton értesített az esetről, intézkedett, hogy a vonat ide érkeztek a hulla a kórházba szállíttassék.

Az egyéves önkényesekre nézve a közös hadügyminisztérium újabb némi változtatásokat léptetett életbe. — A hivatalos rendelet értelmében többeket tisztí minőségben be akar vonni a számviteli ágazatba; pályázatot hirdet azon önkényesek számára, kik Bécsben a katonai számviteli tanfolyammal tartalékos számvivő hadnagyokká képeztetendők ki. — A katonai tanodák tárgyában nyitástást becsátott ki, mely az egyéves önkényesek számára nyitott tisztelettel tanfolyamok tananyagát is módosítja. Ez új utatitást kapcsán hírszerint a Budapesteni szolgálat összes egyéves önkényeseket két tisztí tanodába fogják beosztani; e tisztí iskolák a Károly laktanyában és az üllői-ut laktanyában rendeztetendők be.

A gyűrűs zsidó leánya című népszimű adatik holnap színházunkban, a darab szerzőjének tiszteletdíjazására.

A helybeli iparos ifjak önkényes egylete f. hó 10-én tartott választmányi ülésében a december 3-iki ösmerkedési estély rendezése jelentése, mely szerint az egylet részére 346 frt 67 kr. bevétel helyezték kiállításba örvendtes tudomásul vétetett a tényleg befizetett alapító pártoló tagok részére az alapítványi oklevél — tekintve a díjnyugta kiadati, egyszersmint L. Nagy Bálint részére, ki az egylettel jelentékeny összeggel segélyezte az alapító oklevél ügyében munkálja, az egylet nevében köszönő átirat küldeték; jövő 1877. évi február 3-án a „Bika” szállóiban egylet táncvirágalmat rendeztetik; jövő január hó 7-én pedig tisztújító közgyűlés leend, este pedig jótékonyezülé daletély, mely előbbi a tagoknak azzal hozatik figyelmébe, hogy tekintve az egylet jövőjét, a beteg-segélyezésnek hova előbb felállítását, az egylet vezérférfiainak és választmányának a mennyire lehetséges igyekezenek minél több szak- és ügybuzgó férfiakat megnyerni és választani, kiknek működése az egylet felvirágzására, tevékenységére lényeges befolyással leend. Debreczen december hó 26-án. Közli: Vadon Sándor egylet titkár.

A török sebesültek javára decz. 11-én N-Károlyban rendezett hangverseny. 150 frot erdéművezetett a jótékony célra.

Az ünnepek alatt színházunkban tartott színelőadásokat, mint: „Maresa az ezred leánya”, „Toloncz” és „Abdul Aziz háreme” meglehetősen közönség látogatta. Térhiany miatt részletes tudósítást nem írhatunk, de ki kell emelnünk először is Nyilvai Imrét, ki a Tolonczban játéka éneke által sok gyönyört nyújtott közönségünknek. Valamint a két Szatmári, Egressi, Foltényi, Egri, Halmelné, Foltényiné és Derzi Irma, is dícséretre érdemelnek, a több estén által nekünk szerzett élvezetért. Dícsérettel kell megemlékeznünk Alföldy Károly helybeli táncmester urnak egyik tanítványáról S. A. urról, ki „Maresa” előadása alkalmával, felvonás közben művészetén tánczolta a magyar solot. A közönség több ízben megtapsolta.

Balázs Kálmán és zenetársulata Buda-

pesten mindinkább kezd ismertebbé és kedveltebbé lenni. A mult heten az „angol királyi” szaloda éntermében Balázs Kálmán, Berkes és Rácz Pali, tehát mindhárom zenetársulat verseny estélyt rendeztek: s mint minket értesítetnek, Balázs Kálmán és társulata, minden egyes előadott darabjával annyira megnyerte a nagy számmal egybegyűlt közönség tetszését, hogy a darabokat kétszer, háromszor ismételnük kellett, igen valószínű, hogy rövid idő alatt a fővárosban a Balázs Kálmán társulata lesz az első.

Scholaszter János, színtársulatunk egyik opera tagja, ma este lép fel Kolozsváron másodszer mint vendég.

A munkácsi dalegylet, Munkácsen f. hó 31-én tánczszal egybekötött „Sylvester éji” dal- és zenestélyt rendez.

Tábrszky és Parsch zenemű kereskedésében a következő zeneművek jelentek meg. Circus, polka szonell. ára 50 kr. Az erdő mentén ára 80 kr. Négy eszardás ára 60 kr. Ajánljuk ez új zeneműveket a szakértők szives figyelmébe.

Postaügy. — A N. mélt. kereskedelmi minisztériumnak f. év november hó 27-én kelt 23973 sz. rendeletével a kir. postahivatalok utasítva lettek, hogy a belöldi és a Németországgal köleséges forgalomban is, a feltételeknek meg nem felelő oly kereszkötésű küldeményeket, melyek a 250 gr. súlyt meg haladják, a feladónak adják vissza, vagy ha ez nem lehetséges mint nem kezeshetűs térti küldeményeket kezeljék. — Míró a t. közönséget értesitem. — Debreczen, 1876 december 26-án a m. kir. postahivatal főnöke Mayer.

Vasárnapi újság” decz. 24-ki száma következő tartalommal jelent meg: Strono Ferenc és a pannonhalmi székesegyház. (Strono arezképével és a pannonhalmi székesegyház rajzával). — „A gonosz kosár története.” Karácsonyi vers Szász Károlytól (képpel). — „Archie-medes pontja” elbeszélés Tórs Kálmántól. — „Természetes időjósok.” Sámí Lajostól. — „Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig.” Verne legújabb regénye (képpel). — Karácsonyi tárház: „Karácsonkór” költemény Szabó Endrétől. — Karácsonyi ünnepek és szokások. — Karácsonyi apróságok. — „Diesd” zapok” Borostyáni Nándortól. — Az orosz földi hadsereg fővezére (képpel). — „A dunai monitorok és még valami.” Karczolat (képpel). — Irodalom és művészet, stb. rendez rovatok. — Piaczi árak 1876. decz. 19. Alsó és

felső árak. 1 hl. buza 8.14—9.28, 1 hl. kétszeres 6.52—7.32, 1 hl. roz. 6.18—6.52, 1 hl. árpa 3.10—3.42, 1 hl. zab 2.94—3.26, 1 hl. ut tengeri 3.58—3.90, 1 hl. köles 3.90—4.24, 1 hl. kása 8.13, 1 zsák burgonya 1.40, 100 kiló új szalonna 56. 57. 58 frt, 100 kiló új haj 56, 57 58. frt.

Legujabb.

New-York. Szent Domingó szigetén lázadás tört ki. Gonzales elnök szökésben kiseresett meneklést.

Bukarest. A kamara egy törvényvet szavazott meg, mely kötelessévé teszi a községeknek a behívotti tartálkosok beszállítását s azok családjaiknak eltartását.

A szerző tiszteletdíjazására,

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

IV. Bérlet. szünet. Csütörtök, 1876. december 28-án adatik:

A GYÜRÜS ZSIDÓ LEÁNYA.

Legujabb eredeti népszimű dalokkal 7 képből. írta Grünwald József.

SZEMÉLYZET.

Table listing cast members and their roles for the play 'The Jewish Girl from Győr'. Roles include: Újlaki falu híró Egressi, Ester neje Foltényiné, Erzsike leányuk Halmelné, Tolla M. falu jegyzője Nyilvai I., Brudhóves szövegírási Foltényi, Kakas parasztlány Egri, Nánthán, zsidó családfő Szatmári, Régi leánya Nyilvai I., Asztalos Gábor, falusi tanító Fereneci, Géza 20 évf. fia Németh, Lajos 10 évf. fia Úrményi, Szabadi törvényeszi elnök Daróczi.

Felelős szerkesztő: TISZAI DÁNIEL.

HIRDETESEK.

Advertisement for Salzmán Lajos, a men's clothing store. It features a list of ready-made men's suits (I. Kész férfi ruhák) and hats (III. Férfi selyemnemez és posztó kalapok) with prices. The store is located at the Kistemplom körüli bazár-épületben. Contact information for Salzmán Lajos is provided.

Advertisement for 12 months of household appliances. It features an illustration of a sewing machine and a piano. The text describes the quality and variety of the goods available, including household appliances and musical instruments. Contact information for Mentze A. H. is provided.

Advertisement for Kúnz József és Társa, a clothing store. It features a list of various clothing items, including men's suits, hats, and shoes. The store is located in Debreczen. Contact information for Kúnz József és Társa is provided.

Advertisement for BIZTOS TREFFER! (Sure Meeting). It offers a series of lottery tickets for sale, with a guaranteed prize of 125 forints. The tickets are available for purchase at the address provided.

Advertisement for Haszonbéri hirdetés (Beneficial Advertisement). It offers a position of assistant to the mayor of the Palota község, with a salary of 558 forints per month. The position involves administrative duties and is open to qualified candidates.

Advertisement for Pályázat (Competition). It offers a position of doctor in the Kónyár község, with a salary of 600 forints per month. The position involves medical duties and is open to qualified candidates.

Advertisement for Előfizetés (Subscription). It offers a subscription to a publication, with details on the price and terms of the subscription.

Debre A vajudasban legcsak ugy felszannel te mert figyelmének, sőt sának egész teljességé körül felmerülő esemény Sajátosság tanúsága más körülmények között polgára e hazának retten ban lévő háboru iszony fordítva attól tart, hogy gyáva, félnék, furfangos tán oda kénszerítik a nyeket, hogy valami os elodázzák a keleti kérdé s ezáltal mint egy odad hány évre a kétség teng nak hajjai által tovább hányattassék. Egy hábor nép, melynek tisztító tűz csodát, mely a jelenleg létnek megadja azt az az általánosságban elterj las folytán ledöntött társ és erény falait erősebb a Mely mint egy olvasztó gyges, érezt felolvasztván kérgessé vált kórosságát, a tisztát a salaktól. Béké remélheti többé a hosszú talatok után a dolgok sor dultását.

Még ma azonban se előre megjölni teljes bi hogy vajlon a sztambuli szorkány konyhájából mi lék találtak ki Európa s vaság és hitelenség pis alatt roskadozó népének a Mert a helyzet a legk esélyei folytán is igen te nak lett álvette.

A szultán, Abdul Ha eszt vette elő akkor, m Mehmed Ruzdi basa mel forupárti, rendkívüli erény férfi tulajdonokkal felru basára bízta a nagyvezér rendkívüli teherral járó t Ignatieff muszka köv ez esemény által a legvék hullottak ki, eselsz talanokká lettek, mert M parancsnokságának szigor megdermed, és lehetetlen sárhitű, pénzsóvár fliszte

Ez az erélyes férfiú pant akadályoknak, melyek jában találkozott, leküzdé iszlám ellenet, most már te ködhetik és működik is az részről a legszabadelvűbb a már kihirdetve van, és me szövegben alább vesznek o szigorúbb végrehajtást nye pedig a harcra való készt nagyobb erőfeszítéssel foly Ezen nemes törekvé meglesz az az üdvös eredm ként már az okos görögök adással fognak a muszák török porta igazságos és at vissza özönléni, a török als sabb szlájvai a bolgárok is emberi józan észnek legalá tétel megdávva, miszerin resilányított bolond szerbek kés hajlékaikba megtérve, a török alkotmány adta szá számukra jóllétet, boldogsá gedést rejti melében.

A „DEBRECZENI TA Elünk A debreczeni Függetlenségi kör meg Van létjoga tehát a pártnak Bár fűgg e t l e n s é g j e l s Kit a hiedes furdóbe mártm Udul s lobogó általa. Kezdünk erőre s talpra kel A szörnyű hányatás után; Váll kell a nagy munkát e — Erős vállunk vagyon esu Megrázatunk, mint a vén ef Gyümölcsünk mind lehabla, Miért volt ez áldáster? h Angyalt nem küldé rá az é A mely pokol férgét okáda S emészte lón egy percz a „Ne bánstsd!” csak hasztalan A jóra kész egykarat.